

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

<i>Deres referanse</i>	<i>Vår referanse</i>	<i>Dato</i>
2009/01836-2	2009/02542-2 008	30.09.2009

Høring - Rapport: Forslag til fremtidig organisering av nødmeldetjenesten 112-rapporten

Det henvises til høringsbrevet av 4. august 2009.

Innledning.

Jeg vil i det følgende kommentere de spørsmål som reises i høringsbrevet, herunder forholdet mellom 112-sentralene (heretter benevnt 112), og Hovedredningsentralen (HRS).

Jeg støtter forslaget om opprettelse av 112 etter modell C.

Slik jeg ser det innebærer opprettelsen av 112 i realiteten at nåværende 110-sentraler og AMK slås sammen til 112. Politiets nåværende førstemottak av 112-anrop vil rutes direkte til de nye sentralene. For øvrig skal politiets operasjonssentraler (OPS) ha samme funksjon og oppgaver som i dag. Det er derfor ingen prinsipielle forskjeller på dagens samarbeid mellom OPS og dagens 110/AMK og den forslåtte 112. Dette utgangspunkt er min forutsetning videre i høringsuttalelsen.

Nærmere om forholdet mellom 112 og redningstjenesten (HRS og LRS).

Opprettelse av 112 etter modell C innebærer ingen realitetsendring for redningstjenestens funksjon, ansvar og oppgaver.

HRS mottar nødmeldinger fra ulike instanser og personer, ikke bare relatert til sjøredning. Slik vil det fortsatt være, og 112 vil være blant melderne.

LRS er en *funksjon* som ligger latent i politiet. Det er derfor noe upresist når utvalget øverst på s. 57 i rapporten synes å forutsette at LRS "etableres". Når OPS opptrer i redningsmodus, er OPS pr. definisjon LRS. Spørsmålet om innkalling av den kollektive redningsledelsen er ikke et spørsmål om opprettelse av LRS, men om bemanningen av den.

Opgavene til 112 må formuleres slik at det ikke oppstår tvil om at det er HRS/LRS som koordinerer og leder redningsoperasjoner. Derfor bør ord som "samordning" "ressurskoordinering" byttes med andre formuleringer som ikke bidrar til uklarhet på dette punktet. Kort sagt: Innføring av nye 112 innebærer ingen endring av redningstjenestens funksjon, ansvar eller oppgaver.

Nærmere om de enkelte spørsmål i høringsbrevet pkt. 3.

Samarbeidsrutinene mellom hver 112-sentral og dens politidistrikt, helseforetak og brannvesen bør skje gjennom jevnlig møter på relevant nivå i organisasjonene, hvor formålet er å utveksle erfaringer og avklare roller, ansvar og oppgaver i lys av lokale behov og forhold.

I operative situasjoner er det viktig at 112 kommuniserer med OPS i vedkommende politidistrikt og ikke direkte til lokale lensmannskontorer/politistasjoner.

Spørsmålet om kommunikasjon mellom OPS og 112 når politiet yter *bistand* til helse/brann bør løses som i dag. Jeg er usikker på begrunnelsen for å skille ut bistandstilfellene som en særlig kommunikasjonsutfordring ettersom spørsmålet også vil gjelde i tilfeller der politiet har et selvstendig ansvar for å handle, jf. politiloven § 2, jf. § 6 flg.

I mange tilfeller vil politiet ha ledelsen av et oppdrag. Dette gjelder bl.a. ved redningsinnsatser og ved åsteder for en straffbar handling eller pågripelsessituasjoner der politiet ber om ambulanseberedskap.

En typisk *bistandsituasjon* fra politiet til helse er politiberedskap nær en adresse hvor helsepersonellens sikkerhet kan være truet under helsetjenestens utførelse av oppdraget. Tilsvarende gjelder ved brann hvor det er behov for ordenstjeneste, sikring av innsatspersonell etc., jf. politiinstruksen § 8-4.

Selv om rollene til OPS og 112 vil variere avhengig av hvem som gir bistand, vil kommunikasjonsutfordringene være de samme. Utgangspunktet må være at den myndighet som leder operasjonen har kommunikasjon til enhetene på stedet enten det er en liten operasjon med få enheter eller en stor med innsatsleder og fagledere utpekt (fagleder brann, fagleder orden, fagleder helse).

Jeg har ingen merknader til forslaget om antallet sentraler og plasseringen av dem.

Spørsmålet om hvem som avgjør om et oppkall er unødig som nødmelding (silingsspørsmålet) bør løses på den enkleste måten, nemlig at 112 er ansvarlig for den silingen som foretas. På dette punktet er det viktig å bemanne 112 med kompetent personell som kan foreta slike vurderinger. Ved tvil må regelen være at oppkallet settes til OPS og/eller at det etableres medlytt.

Spørsmålet om kunnskap om politiet ved 112 må løses gjennom opplæring. Det kreves først og fremst brannfaglig og helsefaglig kompetanse ved 112. Dersom tvil om hvorvidt et oppkall er politispesifikt, bør regelen som nevnt være at oppkallet ”medlyttes av” OPS. Dermed sikres den politifaglige vurderingen av oppkallet.

Spørsmålet om praktisk og sikker kommunikasjon er delvis kommentert ovenfor. Jeg forutsetter at det velges tekniske løsninger som gjør medlytt mulig og som gjør det teknisk mulig å kommunisere mellom alle nødetatene. Når nødnett er på plass vil dette formentlig være i orden.

Spørsmålet om taushetsplikt er et omfattende problemkompleks. Etter min oppfatning må ikke taushetspliktreglene være til hinder for effektiv bistand til personer som velger å kontakte nødetatene. Problemet antas først og fremst å være knyttet til taushetsbelagte helseopplysninger som gjennom prosesseringen i 112 kan komme politiet til kunnskap. Utgangspunktet er at ”det politiet vet, det vet politiet”. Det er derfor viktig at 112-personellet gis god opplæring i å trekke grensene for hvilke opplysninger som gis til OPS. Grensene bør være romslige, og det er viktig å være oppmerksom på at også politiet har taushetsplikt.

Spørsmål om bruk av opplysninger fra 112-anrop i etterforskning må avgjøres etter reglene i straffeprosessloven §§ 118-124.

Jeg forutsetter at opptak av sambandstrafikken på 112 blir lagret. Avspilling av trafikken må kunne brukes til kvalitetsutvikling av tjenesten og i forbindelse med klager på tjenesten. Dersom det blir aktuelt å bruke opplysninger i etterforskning, vil straffeprosessens regler komme til anvendelse.

Det må utarbeides detaljerte regler for behandling og løsning av disse spørsmålene. Av hensyn til legalitetsprinsippet bør disse reglene lovfestes og ikke overlates til å bli gjenstand for tolking av gjeldende regelverk.

Kvaliteten på tjenestutførelsen ved OPS er forhåpentlig god. Jeg ser imidlertid at kvaliteten nok kan bli enda bedre. Dette er under stadig utvikling. Kvaliteten ved OPS og 112 må være tilsvarende slik at man i sum oppnår god samhandling. Jeg vil fremheve rolleforståelse som særlig viktig.

OPS bruker i dag GIS. Det er viktig at dette samordnes med 112 slik at OPS og 112 ser det samme bildet – bokstavelig talt. Kartmaterialet må være identisk, og det må oppdateres simultant. Det er viktig at systemet har både positiv og negativ troverdighet, dog med unntak av enkelte politienheter som av politisjere årsaker må holdes skjult. Slike enheter vil neppe være adekvate ressurser i relasjon til 112.

Jeg vil til slutt kommentere spørsmålet om organiseringen av 112. Politiet, inkl. redningstjenesten, Direktoratet for nødnett og DSB er i dag underlagt JD. Dette taler for å organisere 112 under JD. Selv om helse spiller en sentral rolle i 112, vil formentlig 112 utgjøre en meget liten del av HOD's samlede portefølje. Mitt syn er derfor at 112 bør organiseres under JD.

Det vil da være naturlig å organisere 112 på direktoratsnivå. Direktoratet for nødnett er etter mitt syn en naturlig plass å organisere 112 ettersom nødnett vil være det sentrale kommunikasjonsverktøyet mellom 112 og OPS. Direktoratet vil dermed ha oppgaver som er nært beslektet med den øvrige virksomheten på 112.

Med hilsen

Geir Gudmundsen

Hans Vik
Visepolitimester

Saksbehandler:

Tlf: